

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Redakcja i Administracja Łódź, Piotrkowska 106. Cena 25 groszy. Telefony „Głosu Polskiego” — Redakcja dzienna 19-71, nocna redakcja i drukarnia od godz. 9 wiecz. 7-99, administracja i ekspedycja 1-99.

Dostojni goście w Krynicy

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (St. Gr.) telefonuje: Do Krynicy w początkach przyszłego tygodnia przybędzie p. marszałk. Piłsudski z córeczkami. P. marszałkowa zamieszka w salo- nach reprezentacyjnych domu zdrojowiskowego i zabawi kilka tygodni. Również spodziewany jest przyjazd do Krynicy p. marsz. Piłsudskiego tuż przed świętami Boże- go Narodzenia. W pierwszych dniach stycznia wybiera się do Krynicy p. prezydentowa Mościcka.

Premier p. Bartel konferuje

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (St. Gr.) telefonuje: Wczoraj w godzinach rannych premier p. Bartel przyjął na kon- ferencji min. sprawiedliwości p. Meysztowicza. Około godz. 1-ej złożył p. premierowi wizytę mar- szałek senatu prof. Szymański.

Posel Marek wyjedzie na kurację zagranicę

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (St. Gr.) telefonuje: W stanie zdrowia p. Marka nastąpiła tak znaczna poprawa, że w dniu wczorajszym przewieziono go do Krakowa, gdzie pozostanie kilkanaście dni, poczem uda się do jednego z sanatorjów zagranic- nych na kurację. Lekarze przewidują całkowity powrót posła Marka do zdrowia w ciągu 3 miesięcy.

Zastępcą min. Zaleskiego będzie dr. A. Wysocki
WARSZAWA, 10 grudnia (Pat.) W czasie nieobecności p. ministra spraw zagranicznych Zaleskiego w związku z wyjazdem jego do Ługa no zastępować będzie ministra podsekretarz stanu dr. Alfred Wysocki.

Reforma rolna i dola robotnika na warsztacie pracy Komisji sejmowej

MOWA MIN. STANIEWICZA.
Na wczorajszym posiedzeniu sej- mowej komisji budżetowej, w dal- szym ciągu dyskutowano nad bu- dżetem ministerstwa reform rol- nych.

Minister Staniewicz zaznacza, że zagadnienie reformy rolnej jest niezmiernie trudne. Nie chciał- bym jednak — mówił minister — upraszczać tego problemu tak, jak to czynił p. Sanojca, że mia- nowicie tylko parcelacja radykal- na może rzecz załatwić. W Rosji wywłaszczono wielkich właścicieli w sposób radykalny, a nie wiem, czy chłop polski zazdrości chłopu rosyjskiemu jego doł. U nas gros- ziemi przechodziłoby w ręce służ- by folwarcznej, w wielu jednak razach służba folwarczna nie chce się do tego przykładać, aby się stać dobrym rolnikiem. Docenia- jąc całkowicie znaczenie parcelacji, minister uważa jednak, że

przy naprawie ustroju agrarnego, najważniejszą rzeczą jest komasa- cja.

Przechodząc do sprawy robót na wsi, minister Staniewicz zazna- cza, że bezrobocie ogromnie się zmniejszyło, a przeciętny zarobek robotnika przy melioracjach rol- nych wynosi od 7 do 9 złotych dziennie. Następnie minister poru- sza kwestję komisarzy ziemskich, oświadczając, że stoją oni zdaleka od wszelkiej akcji politycznej, a często cieszą się dużym zaufaniem ludności. W zakończeniu p. mini- ster zaznacza, że rozszerzenie pra- cy ministerstwa zależy także w znacznym stopniu od polepszenia uposażeń i warunków pracy w mi- nisterstwie oraz w podległych mu urzędach okręgowych.

Po przemówieniu szeregu po- słów i replik min. Staniewicza, przewodniczący p. Byrka oświad- czył, że do budżetu ministerstwa

reform rolnych wniesiono 24 po- prawki, które przegłosowane bę- dą w dniu jutrzejszym.

PRZEMÓWIENIE MIN. JURKIEWICZA.

Na posiedzeniu popołudniowym przystąpiono do dalszej rozprawy nad budżetem min. pracy i opieki społecznej. W dyskusji przema- wiali posłowie Wyżykowski, Kwa- piński, Dobroch, Hołyński i inni.

Zabierając głos minister pracy i op. sp. Jurkiewicz oświadczył, że poziom płac robotniczych pozos- taje zasadniczo w zależności od warunków gospodarczych, a rząd ma tylko wpływ ograniczony oraz przez interwencję przy załatwia- niu zatargów zbiorowych. Z ustaw- wchodzą tu w grę: ustawa o płac- ach minimalnych, o umowach zbiorowych i o zatargach zbioro- wych. Ustawa o płacach minimal- nych może dotyczyć tylko tych gałęzi, gdzie robotnicy są w szcze-

gólnie złych warunkach, z punktu widzenia walki o wysokość za- robków, t. j. w chałupnictwie. Rząd jednak w krótkim czasie po- weźmie decyzję w sprawie szere- gu projektów odnośnie tych spraw. W obecnym stanie rzeczy rząd interwenjować może tylko w za- targach na Pomorzu, Poznańskiem i na Górnym Śląsku. W innych zaś dzielnicach taka interwencja rządu ma tylko charakter pomoc- nictwa.

Co się tyczy minimum egzysten- cji, to określenie jego, jak wiado- mo, nie posiada całkowicie ob- jektywnych kryteriów. Minister- stwo prowadzi obecnie badania nad budżetami robotniczymi, co niewątpliwie przyczyni się do wyjaśnienia tego zagadnienia, ale prace te wymagają dłuższego cza- su.

Do sprawy przedstawicielstwa pracowniczych rząd przywiązuje dużą wagę i przystępuje do pra- ców ustawodawczych na tem polu. W sprawie rozciągnięcia ustawy o urlo- pach na Górny Śląsk należało zauważyć, że oczywiście wiede- nstajnienie ustawodawstwa ociepla- nego na całym terenie państwa jest niezbędne i to się prze- mowa- dza.

W dalszym ciągu minister zaj- mował się sprawą emigracji, po- czem po dodatkowych wyjaśnie- niach dyrektora urzędu emigracy- nego obrady zamknięto.

Współdziałanie władz administracyjnych z sądami będzie harmonijne po zapoznaniu się z motywami wyroków sądowych

War. kor. „Gł. P.” (St.Gr.) tel.: Władze administracyjne zwróci- ły się do min. sprawiedliwości z prośbą o wydanie sądom polecenia informowania władz o wyro- kach w sprawach karno - admi- nistracyjnych. Ministerstwo sprawiedliwości

postanowiło, że w udzielaniu in- formacji i zapoznawaniu władz administracyjnych z treścią wy- roków sądowych w poszczegól- nych sprawach pośredniczyć bę- dą prokuratorowie, oczywiście na żądanie władz administracyjnych. Min. spraw wewnętrznych wy-

jaśniło, że zaznajomienie się władz administracyjnych z moty- wami wyroków sądowych w spra- wach większej wagi przyczyni się do ustalenia jednakowej inter- pretacji przepisów prawnych i nale- żytego współdziałania władz admi- nistracyjnych i sądowych.

Po zamachu bombowym Policja znalazła dowody winy i dokonała licznych aresztowań

LWÓW, 10 grudnia. — Docho- dzenia policji w sprawie czwart- kowych zamachów w Krakowie i Lwowie trwają w dalszym ciągu. Dotychczas aresztowano 40 aka- demików. Przeprowadzona rewiz- ja w ukraińskiej bursie „Stu- dencka Hromada” dała obciążają-

ce wyniki. Niezależnie od dochodzeń poli- cyjnych prowadzone jest śledztwo sądowe. Do Lwowa przybył delegat mi- nisterjum sprawiedliwości, aby zbadać wyniki śledztwa i wizji lo- kalnej.

Król Amanullah zwycięża

LONDYN, 10 grudnia. (ATE.) — Donoszą z Kabulu, iż szczepy pro- siły króla Amanullaha o trzydni- we zawieszenie broni, celem po- rozumienia się z innymi szczepa- mi w sprawie zaprzestania walk. Rząd odpowiedział odmownie i o-

świadczył, że jeżeli w ciągu 48-u godzin nie otrzyma odpowiedzi na swe ultimatum użyje siły, aby o- statecznie zlikwidować rozruchy. W Kabulu dokonano licznych a- resztowań.

Pożoga wojny nad Boliwią i Paragwajem

Wojska obydwu republik toczą regularną wojnę
NOWY JORK, 10 grudnia. — Wojna, która się toczy między pań- stwami południowo - amerykań- skiemi Boliwią i Paragwajem, przy- biera coraz większe rozmiary. — Wojska paragwajskie, po krwawej potyczce zajęły twierdzę nadgra- niczną boliwiańską Vanguardi Granchano. Cała załoga boliwiań- ska w twierdzy została wycięta do nogi. Nawet nie było świadka, któryby doniósł o utracie twier- dzy. Jednakże wojska boliwiań- skie z innych placówek nadgra- nicznych skoncentrowane zostały na rozkaz ministra wojny i rozpo- czął się kontratak, który, jak do- noszą depesze z La Paz z Boliwji, miał zupełne powodzenie i dopro- wadził do odbicia fortu w Vangu- ardi Granchano szturmem na bia- łą broń.

utworzył radę nadzwyczajnej e- gzekutywy, która będzie kierowa- ła losami kraju w dniach wojny. Kongres narodowy boliwiański zo- stał powołany na tajne posiedze- nie. Wybory do rad gminnych, któ- re miały się odbyć w niedzielę, zostały odroczone rozporządze- niem prezydenta państwa. Południowo - amerykańskie nis- ma spodziewają się, że jednak jeszcze będzie można zażegnać wojnę w obecnym stadium. Obaj posłowie w stolicach Boliwji i Pa- ragwaju zostali zaopatrzeni w pa- szporty i wysłani do swoich kra- jów ojczystych. Pod wpływem St. Zjednoczo- nych Argentyna rozpoczęła tym- czasowo bardzo ostrożną akcję po- średniczącą.

P. Brandt opuścił Warszawę
Warsz. koresp. „Głosu Polskie- go” (St. Gr.) telefonuje: Bawiący od kilku dni w Polsce przedstawiciel znanej londyńskiej firmy bankowej Lasar Brothers p. Brandt opuścił wczoraj Warsza- wę i udał się do Londynu.

Na Gwiazdkę Jedwabie Wełny oraz Resztki
w wielkim wyborze poleca
Bruno Rosenberg
PIOTRKOWSKA 103.
Sprzedaż na dogodnych warunkach.

W niedzielę, dnia 9 grudnia
ZAGINAŁ
w synagodze przy M. Tad. Kościuszki
Szal Futrzany SZARY

Uczciwego znalazcę prosimy o zwrot za **sowim wy- grodzeniem** do p. M. Pikiel- nego, ul. Nawrot Nr. 8 m. 5.
Lekarz-dentysta IRLICHT
Przyjmuje od 3-8
Narutowicza 32
od 7-8 ceny kliniczne

Anons! Anons!
W dniach najbliższych przybywają do „GRAND - KINA”
ZNAKOMICI
Królowie Humoru
?
i odegrają najweselszą komedję w bieżącym sezonie!

Jak oceniają w Rumunji polską próbę pośrednictwa pokojowego

Bukareszt, w grudniu.

Wiadomość o podpisaniu w Warszawie traktatu koncyliacyjno-arbitrażowego między Polską a Węgrami wywołała w rumuńskich kołach politycznych wielkie zainteresowanie. Pisma wszystkich odcieni politycznych przynoszą na ten temat obszernie artykuły, w których oceniają znaczenie paktu polsko-węgierskiego z punktu widzenia interesów rumuńskiej polityki zagranicznej. Przedmiotem szczególnie obszernych komentarzy jest przytem wiadomość, pochodząca ze źródeł węgierskich, a głosząca, że Polska wzięła ma na siebie rolę pośrednika między Rumunją a Węgrami, by doprowadzić do daleko idącego zbliżenia między oboma państwami. Pismo „Viitorul”, którego współpracownikiem jest, między innymi, były rumuński minister spraw zagranicznych Duca, pisze w związku z tem, że Rumunja przeciwko ewentualnemu pośrednictwu Polski nie miałaby żadnych zastrzeżeń. Ożywiona duchem prawdziwej pokojowości, Rumunja pragnie gorąco, by jej stosunki z sąsiadem węgierskim kształtowały się w przyszłości po myślniej, niż dotychczas.

Trzeba przyznać, kontynuuje swe wywody cytowane pismo, że dotychczas trudno było mówić o pokojowych zamierzeniach polityki węgierskiej, której kierownicy nie zaniebdywali ani jednej okazji, by pobrzękiwaniem szabelki za głośną rozmowę głośno o pokoju. Nie ulega wątpliwości, że zarówno Rumunja, jak i Czechosłowacja i Jugosławia, życzą sobie szczerze, aby rozsądny głos Polski wywołał w Budapeszcie inne poglądy na stan rzeczy, wytworzony w Europie środkowej na podstawie traktatów pokojowych.

W każdym bądź razie, stwierdza dalej „Viitorul”, jest rzeczą konieczną, abyśmy uświadomili sobie, że przedewszystkiem nie wolno nam dopuścić do jakiegokolwiek naruszenia naszej solidarności w stosunku do państw małej ententy. Mała ententa w chwili obecnej jest w stanie najlepiej zabezpieczyć państwa, w skład jej wchodzące, przed fantazjami i kaprysami Budapesztu. Małej entencie mamy do zawdzięczenia, że status quo w Europie powojennej został zachowany i że uniknięli-

my jakichkolwiek większych wstrząsów. Solidarność i wspólnota interesów państw, tworzących małą ententę, jest najlepszą tego gwarancją, że polityka magnatów budapeszteńskich nie zamąci pokoju w Europie środkowej. Nie ulega wątpliwości, że Rumunja z radością powitałaby realizację idei zbliżenia rumuńsko-węgierskiego, jak tylko politycy węgierscy zrzekliby się swych agresywnych zamiarów, ilustrowanych nie mał codziennie rozmaitemi konkretnymi faktami. W tym wypadku życzylibyśmy sobie pośrednictwa Polski i pragnęlibyśmy gorąco, by akcja taka uwieczniona zo-

stała powodzeniem. W każdym jednak razie, niezależnie od tego, czy innego wyniku ewentualnej akcji polskiej, jedna rzecz jest pewna: że mianowicie Rumunja zawsze pozostanie wierna ideałom polityki pokojowej.

Półurzędowy „Argus”, omawiając sprawę polsko-węgierskiego traktatu koncyliacyjno-arbitrażowego, stwierdza, że pomimo, iż chodzi tu tylko o podpisanie umowy rozjemczej, podróż węgierskiego ministra spraw zagranicznych do Warszawy posiadała pod względem politycznym znaczenie dość poważne. Z kolei zapytuje pismo, czy fakt ten powinien niepokoić,

czy też ucieszyć opinię rumuńską. Starając się odpowiedzieć na to pytanie, „Argus” pisze: „Między Polską a Węgrami istnieją od chwili podpisania traktatu pokojowego przyjazne stosunki. Nie ma problemu, który mógłby mieć zgodne współzycie obu państw. Niemniej jednak o współpracy polsko-węgierskiej na polu polityki zagranicznej w myśl życzeń węgierskich nie może być mowy. Już z okazji wizyty polskiego ministra spraw zagranicznych w Rzymie rzucono myśl pozyskania Polski dla polityki, inspirowanej przez Rzym i Budapeszt. Minister Zaleski jeszcze przed swym wyjazdem do Włoch oświadczył był wówczas w rozmowie z współpracownikiem rumuńskiej oficjalnej agencji prasowej „Rador”, że Polska, choć w skład małej ententy nie wchodzi, popiera bez zastrzeżeń wszystkie poczynania państw małej ententy, zmierzające do obrony obowiązujących traktatów, traktatu triańskiego nie wyłączając. Jakakolwiek inna polityka jest dla Polski rzeczą niemożliwą. Rzeczpospolitą Polską zbyt silne węzły łączą z Rumunją i Francją, by mogła ona choćby na chwilę porzucić swe dotychczasowe wytyczne polityczne.”

Swój ciekawy artykuł kończy „Argus” uwagą, że o ile Polska uczyni próbę w kierunku pośredniczenia między Rumunją a Węgrami, to kierować się będzie przytem jedynie chęcią doprowadzenia do lepszego stosunku między Węgrami a państwami sąsiednimi.

C. E.

Jak wygląda Lugano?

Lugano, małe miasteczko szwajcarskie, staje się obecnie jedną z tych miejscowości, które w chwili dyplomacji odgrywać będą pewną rolę. Jest to istna perła włoskiej Szwajcarii, obdarzona niezwykle szczerze skarbami przyrody, niebywale barwna i kolorowa. Miejscowość sama licząca kilkanaście tysięcy mieszkańców, to jeden z wielu etapów linii kolejowej Medjolan — Zurych, Medjolan — Lucerna mającej najdogodniejsze połączenie między Włochami i Niemcami. Lugano odległe jest o dwie godziny jazdy od Medjolanu, godzinę od granicy włosko-szwajcarskiej Bellinzony. Królujące nad przepięknymi jeziorami locarneskiemi i laga Maggiore, kolorytem obszarem i malowniczością brzegów, jezioro lugańskie jest istną wizją włoską, rzuconą na tło olbrzymich szczytów. Łagodniejsze od ostrego niego jeziora Garda, wprost upalne w porównaniu z jeziorami północno-szwajcarskimi, jest Lugano nie tylko przepięknym miasteczkiem staro-włoskiem o wąskich uliczkach, romantycznych budowlach i amfiteatralnej budowie i iście już szwajcarskiej czystości ale również miejscem wędrówek tych, którzy życie i nerwy niszczą po olbrzymich ciasnych koszarach wielkich miast. Dookoła miasteczka rozsiane są dziesiątki małych, lilipucich miejscowości. Jedną z nich ochrzczono nazwą Lugano - Paradiso i nikt, kto w niej przepędził choćby kilka godzin nie uważa, by nazwa ta była przesadą.

Jeszcze jedną zaletę ma miasteczko, o którym piszemy — olbrzymią różnorodność wrażeń. Jeżeli masz ochotę, możesz cały dzień włóczyć się po mieście, siedzieć w wytwornej kawiarni, zwanej Heguenni, możesz pójść wieczorem do kasyna na „ostatnią” nowość (Asta Nielsen jest jeszcze uważana za objawienie!), zagrać w mechaniczno-zegarową ruletę. Jeżeliś amatorem gór, kolej zębata zawiezie cię na wspaniałe szczyty San Salvatore, lub Monte Bre, z których widok się otwiera nieskończony na całą Szwajcarię na Włochy z lśniącym na choryzoncie Medjolanem, Wenecją. Gdyś amatorem wsi, wsiadasz w kolej elektryczną i po upływie pół godziny jesteś w głuchej „campagnii” włoskiej, otulonej lasami, nie znającej jeszcze wszystkich chwytów kultury. A jeżeli poprostu chcesz, by się przed oczyma przesunął kalejdoskop wrażeń siadasz na statek, opływający całe jezioro w ciągu kilku godzin, wchłaniając łagodność stoków malowniczość brze-

Sukces polaka w Paryżu

W tych dniach odniósł nasz rodak p. Stefan Dessauer sukces w stolicy nad Sekwaną. Zdobył on pierwszą nagrodę na międzynarodowym konkursie architektury nowoczesnej.

Dyrekcja koncertów: Alfred Strauch. Tel. 13-84

SALA FILHARMONJI

JUTRO, środa o g. 8.30 wiecz.

XI-ty Abonamentowy Koncert Mistrzowski

Wykonawcy programu:

ARNOLD

FÖLDESZ

Wiolonczelista światowej sławy

MARJA

LABIA

Słynna primadonna opery medjolańskiej „La Scala”

Szczegóły w programach.

Bilety do nabycia w kasie Filharmonji.

Dr. med.

S. Niewiażski

Specjalista chorób skóry, wenerycznych i moczopłucowych przeprowadził się na Andrzeja 5. Tel. 50-49. Przyjmuje od 8-10 i wiecz. Oddzielna poczekalnia dla pań.

Zawiadomienie

Po powrocie z Paryża przyjeżdża do Łodzi na piątek i sobotę

Alice Asterblum z WARSZAWY

Piotrkowska 88 R. SYRKIS Tel. 29-71.

RADJO

odbiorniki niedoścignionej jakości, niskie ceny, dogodne warunki.

REICHER

PIOTRKOWSKA 142. Tel. 15-57

INZ. REICHER i S-Ka

Zegarek

ZENITH TO SZCZYT PRECYZJI

Dziś i dni następ.

„Niewolnica Demona”

Fascynujący dramat w wykonaniu Pawła Węgnera, Iwana Petrovica, Alice Terry.

Passe-Partout i bilety ulgowe nieważne.

Orkiestra pod dyr. R. KANTORA.

Dziś początek o godzinie 4.30

Dziś i dni następnych

„Nadkobieta”

W roli Moskiewskiej tancerki Teshy Marja Korda. MARJA KORDA daje kreację tak poważną, żywą, prawdziwą, a przytem pełną uroku i poezji—że należy uchylić czoła przed tą wielką artystką, umiejącą w swą rolę wlać duszę, wcielić się w nią każdym fibrem swojej przebogatej indywidualności.

Wielka orkiestra symfoniczna pod kierunkiem Teodora Rydera.

Początek o godz. 4.55 pm.

**Nowy naczelnik
urzędu skarbowego
w Łodzi**

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego“ telefonuje:

Dowiadujemy się, że p. Mierzyński, dotychczasowy referendarz urzędu skarbowego akcyz i monopolów w Grodnie mianowany został naczelnikiem urzędu skarbowego akcyz i monopolów w Łodzi na miejsce p. Piotra Gajdzińskiego, który, z powodu podeszłego wieku, przeniesiony został w stan spoczynku.

**„Potez“ uszkodzony
Pilot ranny**

LUBLIN, 10 grudnia — Sierżant pilot Diłowski z 2 p. lotniczego w Krakowie lecąc na samolocie Potez wskutek defektu motoru musiał lądować na polach we wsi Lisów, pow. Lubartowski. Samolot uległ uszkodzeniu. Pilot został ranny.

Kara śmierci

zarzekome szpiegostwo

LONDYN, 10 grudnia (ATE).—Korespondent „Danziger Neueste Nachrichten“ z Moskwy donosi, iż w Leningradzie rozpoczęto proces przeciwko 8 aresztowanym, którzy rzekomo pozostawali na służbie szpiegowskiej na rzecz Anglii. Główny oskarżony Motkoff skazany został na śmierć. Inni na ciężkie więzienie.

**Obrzędy liturgiczne
bez wina**

CHICAGO, 10 grudnia. (Pat.)—Stosując się dosłownie do przepisów ustawy prohibicyjnej wszystkie wyznania protestantów w Stanach Zjednoczonych wyrzekły się używania sakramentalnego wina w swych obrzędach liturgicznych i postanowiły użytkować niefermentowanego soku winnego grona. Wyjątek stanowią tylko wyznawcy kościoła anglikańskiego.

**Uwagze pp. Właścicieli
Nieruchomości w Łodzi**

Związek Zawodowy Administratorów i Rządców Nieruchomości w Łodzi

**przyjmie w Administrację
Nieruchomości z
pełną gwarancją**
(ewent. kaucją)

Szczegółowych informacji udziela się w lokalu związku przy ul. Wschodniej 68 | 70 codz. od godz. 6—8 wiecz.

Niemcy urabiają nam złą opinię

Demonstracyjne skargi. -- Wielka mowa Waldemarasa. -- Punkt ciężkości za kulisami

LUGANO, 10 grudnia (Pat.) — Porządek dzienny obecnej sesji rady ligi narodów obejmuje 40 spraw natury budżetowej, administracyjnej, prawnej i politycznej. Ze spraw szczególnie interesujących wymienić należy sprawę stanowiącą rokowań polsko-litewskich, którego sprawozdawcą jest de Leon. W sprawie tej rząd polski złożył protokół ostatniej konferencji, z którego jasno wynika, że bezpośrednio rokowania z rządem litewskim nie mogły doprowadzić do żądanych wyników ze względu na wyraźną złą wolę szefa delegacji litewskiej.

Ponadto w związku z obecną sesją rady zwraca uwagę wielka stosunkowo ilość skarg, wniesionych przez mniejszość niemiecką na G. Śląsku, gdyż pomimo nowej procedury, uniemożliwiającej bezpośrednio zwracanie się do rady ze sprawami błahymi, drobnymi i bez

znaczenia, jak to miało miejsce dotychczas, znajduje się tych skarg na porządku dziennym osiem.

Co do wszystkich tych skarg, widocznym jest, że są one błahy, a jedynym celem ich wniesienia jest dążenie do wywołania w środowisku międzynarodowym wrażenia co do nienormalnych warunków bytu na Górnym Śląsku.

Dodatkowo oceniany jest tutaj fakt zupełnego braku spraw gdańskich, które przez dłuższy czas zajmowały tyle czasu w pracach rady. Niema również tym razem na porządku dziennym przewlekłej sprawy optantów węgierskich, odpadną zatem długie przemówienia, jakie zwykli byli wygłaszać w związku z tą sprawą przedstawiciele Węgier i Rumunii.

Spodziewać się zato należy wielkiej mowy Waldemarasa, który przybywa tu jutro.

Główne jednak zainteresowanie przeniesie się za kulis sesji, gdzie odbywać się będą układy co do przedterminowej ewakuacji Nadrenji.

Zabiegi Stresemanna

BERLIN, 10 grudnia (ATE.) — Korespondent „Vossische Zeitung“ donosi z Lugano, iż konferencja między Stresemanem a Briandem trwała tak długo, iż umówione spotkanie Brianda z Chamberlainem musiało być przesunięte o całą godzinę.

LUGANO, 10 grudnia. (Pat.) — Dzisiaj wieczorem sir Austen Chamberlain odbył z ministrem Stresemanem zgórą dwugodzinną rozmowę, podczas której omówiono cały szereg spraw z zakresu polityki europejskiej, a w szczególności sprawy odszkodowań.

**„Volksbund“ przekupuje
nauczycieli**

w szkołach mniejszościowych na Śląsku

KATOWICE, 10 grudnia. A. W. W swoim czasie wydział oświecenia województwa śląskiego powiadomiony został, że „Volksbund“ śląski wypłaca specjalne wynagrodzenia dla nauczycieli w szkołach mniejszościowych na Śląsku, sięgające od 40 do 200 marek miesięcznie. W wyniku przeprowadzonego śledztwa zdołano uzyskać oryginalne pokwitowania, przy-

czem wielu z zainteresowanych nauczycieli przyznało się do otrzymywania subsydjów śląskiego „Volksbundu“.

Obecnie śledztwo idzie w kierunku ustalenia, na jakiej zasadzie i za jakie usługi wypłaca niemiecka organizacja oddzielne wynagrodzenia nauczycielom poszczególnych szkół.

Oni „niewinni“

**To francuzi uniemożliwiają sowietom
rozbrojenie się (!)**

MOSKWA, 10 grudnia (Pat.) — Radjostacja moskiewska podaje: Woroszyłow, przemawiając na kongresie przedstawicieli robotników, żołnierzy i wieśniaków, zatrzymał się m. in. na złożonym ostatnio w izbie francuskiej oświadczeniu Poincarego, w którym premier francuski obiecał uroczystie, że w dniu, w którym udowodnione zostanie, iż ZSSR, godzi się na przeprowadzenie całkowitego rozbrojenia, pójdzie za tym przykładem.

Woroszyłow oświadczył, iż Poincare oskarżając ZSSR. o brak ducha pokojowego, czyni to spe-

cialnie w tym celu, aby uzależnić wzrost siły zbrojnej imperium francuskiego. Armia francuska jest najpotężniejszą w Europie i wrota w dalszym ciągu, a w roku 1930 przewyższy armię z r. 1914 o 56 tysięcy ludzi.

Woroszyłow podkreślił, że Poincare wie doskonale o tem, że sowiety gotowe są w każdej chwili przystąpić do rozbrojenia, z którym sowiety wystąpiły w Genewie, zostały odrzucone głównie dzięki współdziałaniu delegacji francuskiej.

**Krach na giełdzie nowojorskiej
nienotowany w historii giełdy**

**3.750.000 sztuk akcji sprzedano w ciągu
jednego dnia**

NOWY JORK, 10 grudnia (AW) Po kilkutygodniowej zwyżce na giełdzie nowojorskiej nastąpił tutaj krach, jakiego nie zna historia giełdy. W ciągu kilku godzin rzucono na giełdę 3.750.000 sztuk akcji, które sprzedawane zostały po cenie najniższej. Straty, spowodowane tem, sięgają zgórą miljar-

da dolarów. Syndykat banków amerykańskich usiłuje przeciwdziałać katastrofie, spowodowanej ogromnym spadkiem papierów. Przedstawiciele dwunastu banków odbyli na rady u Morgana. Wyniki tej konferencji dotychczas nieznanne.

Wiernopoddani cara Mikołaja II

**Cztery wsie na Syberji nie wiedziały o swej
nowej władzy**

RYGA, 10 grudnia. — Jak donosi „Wieczernia Moskwa“ pod czas układania list wyborczych w okręgu Krasnojarskim na Syberji władze ujawniły istnienie 4 większych wsi, które nie były dotychczas znane administracji, nie płaciły żadnych podatków, nie posia-

dały oczywiście sowietów i nie wiedziały nawet o istnieniu władzy sowieckiej. Ludność tych wsi była przekonana, że nadal panuje car Mikołaj, którego portrety wisiały w wielu chatach.

**Kino-Teatr
PALACE**
Piotrkowska 108.
Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 50 gr. i 1 zł.
Początek seansów o g. 4 pp. w soboty i niedziele o g. 12 pp.
Orkiestra symfoniczna pod kierunkiem M. LIDAUERA.

Dziś i dni następnych!
„Niedole upadłych dziewcząt“
Wielka tragedia uwiedzonego dziewczęcia w 10 aktach.
w roli uwodziciela **Rudolf Klein Rogge** w roli uwiedzonej **Vera SZMETERLOW**
W szponach handlarzy żywym towarem. Gwałty nad bezbronnymi dziewczętami. Asy ekranów zagranicznych!
Wielkie arcydzieło erotyczne! p. t.

ODEON Dziś i dni następnych **WODEWIL** Główna Nr. 1
Przejazd 2
Bożyszczce kobiet **Harry Liedtke**
w swej najnowszej produkcji 1928—29 w obrazie p. t.
Mój przyjaciel Harry „Szaleństwa młodości i miłości“
Przygody największego hulaki świata, jako detektywa, jako uwodziciela, jako fenomenalnego rekordzisty automobilowego. — W pozostałych rolach
Marja Paudler i Bruno Kastner
Nad program FARSA

CORSO Dziś i dni następnych Zielona 2
Monumentalne arcydzieło
Mogila Nieznanego Żołnierza
podług powieści A. STRUGA
z
Marją Malicką
w roli głównej.

Obrady organizacyjne rezerwistów i b. wojskowych

Onegdaj odbyła się w Łodzi w lokalu związku obrony kresów za chodnich wojewódzka konferencja stowarzyszenia rezerwistów i b. wojskowych, zwołana w celu ustalenia i przyjęcia jednolitych zasad organizacyjnych, obowiązujących wszystkie powiaty w naszym województwie.

Charakter konferencji ściągają prawie ze wszystkich powiatów znaczną ilość delegatów, którym dobro i rozwój tej nowej placówki leży na sercu.

Obrady zagał p. Piątkowski. — Trzeci przemówienie nacechowane troską o los tysięcznej armii rezerwowej, będącej zawsze na zew gotowej stanąć z bronią w obronie granic Rzeczypospolitej — było wstępem do dalszych obrad.

Wygłoszone rzeczowe referaty organizacyjny przez p. Graczyka, pracy wśród członków, przez p. Groblewskiego, sztandarowej oraz

zjazdu przez p. Denysa — pobu dziły do szerokiej dyskusji, utrzymanej na wysokim poziomie, w której zabierali głos prawie wszyscy delegaci.

Owoce dyskusji było zgłoszenie całego szeregu konkretnych wniosków, obejmujących najistotniejsze zagadnienia dalszego żywotnego rozwoju, którego ściśle opracowanie przekazano zarządowi okręgowemu.

W wolnych wnioskach uchwalono wysłać depesze holdownicze do prezydenta Rzplitej p. Ignacego Mościckiego, marszałka Polski Józefa Piłsudskiego i premj. Kazimierza Bartla.

Po konferencji w salach kasyna oficerskiego odbył się uroczysty bankiet, w którym brali udział poza uczestnikami dowódca korpusu gen. Br. Małachowski i gen. br. Olszyna - Wilczyński.

TEATR i MUZYKA

TEATR MIEJSKI

Ostatnie występy K. Adwentowicza.

Karol Adwentowicz, opuszczający za kilka dni Łódź, grać będzie jeszcze w teatrze miejskim „Kupca Weneckiego” dziś na przedstawieniu związkowym, w czwartek i w sobotę wieczorem.

W piątek o godz. 4.30 po południu specjalne przedstawienie „Kupca” dla młodzieży szkolnej.

Bilety już są do nabycia.

„Sekretarka pana prezesa” z Stefanją Jarkowską w roli tytułowej grama będzie jutro wieczorem, w środę i w piątek wieczorem.

PREMIERA GWIAZDKOWA DLA NAJMŁODSZEJ DZIATWY.

W niedzielę najbliższą o godz. 12 w południe premiera nowej 3-aktowej bajki dla dzieci „Długonosy karzełek i królowa Gaska”.

TEATR KAMERALNY.

Ostatni występ K. Adwentowicza. Pojutrze, t. j. w środę, Adwentowicz gra po raz ostatni swą popisową rolę „Brzydkiego Ferrante”.

Dziś, jutro, w czwartek i piątek finałowa, dowcipna komedia współczesna „Czy Konstancja słusznie postępuje.” z L. Barwińską w roli tytułowej.

RAUT TOWARZYSKI W „WIZO”.

W sobotę, dnia 15 grudnia zrzeczenie kobiet żydowskich w „Wizo” urządzi w salach stowarzyszenia handlowców (Al. Kościuszki 21) raut pełen niespodzianek z bardzo urozmaiconym programem oraz tańcami.

Wejście dla członków i wprowadzonych gości. Bilety do nabycia u pani lek. dent. Remikowej, Narutowicza 2 i pani Szeptorowej, Piotrkowska 107.

Z powodu rautu herbatka towarzyska w środę nie odbędzie się.

PRZEDSTAWIENIE NA RZECZ „GNIAZDA”.

W dniu dzisiejszym odbędzie się w teatrze miejskim przedstawienie na rzecz „Gniazda”.

Na srebrnym ekranie

Kino Splendid „Jad miłości”

Ciekawie przeprowadzona nie przewodnia tego filmu ilustruje historię obłądzonego człowieka żelaznej woli i niespożytej energii, pod wpływem „JADU MIŁOŚCI”. Akcja, zbudowana na silnych fundamentach, oddana została w obrazach pełnych napięcia i wymowy. Reżyser umiejętnie scementował poszczególne fragmenty filmu, umysławiając podłoże przy użyciu środków wybitnie dramatycznych. Tempo filmu, powolne w pierwszych aktach, wzmacnia się w miarę rozwoju akcji i dochodzi do punktu kulminacyjnego w scenach końcowych, nacechowanych grozą i pewnym nawet demonizmem (szal bohatera). „Jad miłości” odbiega od szablonu filmów morskich, dzięki oryginalnemu tematowi i ciekawemu ujęciu. Inscenizacja poszczególnych momentów świetna. Reżyser wy dobył z tematu jego najistotniejsze walory kinowe, które uwydatnił w sposób nieledwie zamazyjący (burza, bunt na okręcie, walka na szczycie masztu, obłąd kapitana i t. d.).

Ramon Navarro stworzył wspaniałą postać młodego herosa. Joan Crawford czarowała urokiem kobiecości. Na specjalną uwagę zasługuje kreacja Ernesta Torrence'a, artysty posiadającego wybitny talent interpretacyjny.

Grand Kino „Niewolnica demona”

Znakomity twórca „Czterech jeźdźców Apokalipsy” Rex Ingram pokusił się o zrealizowanie niesamowitego filmu z Pawłem Węgnerem - hypnotyzerem studującym czarną magię, nawpół obłąkanym, który do swoich zbrodniczych doświadczeń wybrał uroczą dziewczynę, narzeczoną młodego doktora. Talent inscenizatora widnieje w całej pełni w wizjach sabału czarownic i szatanów: w scenie padającego na artystę odłamu wielkiej rzeźby w całym ponurym nastroju; a wywiera wrażenie przede wszystkim przez kontrast brutalnej i wstrętnej postaci Węgnera ze słodką zlotowiosą bezwonną wobec niego ofiarą Alice Terry (żona reżysera Ingrama) Patrowich stworzył interesującą kreację. Katedra Notre Dame z chimerami, świetnie zdjęta, wprowadza widza w nastrój sensacyjnego filmu.

Dr. med. I. Dynenson
Choroby dzieci
Południowa 9, tel. 23-70
przyjmuje od 5-5. pp

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Trzy naście państw na mistrzostwach Europy w Zakopanem

Jak wielkie zdanie o klasie naszych narciarzy wyrobiły sobie zagraniczne sfery sportowe po II Igrzyskach Zimowych, odbytych w roku bieżącym w lutym w St. Moritz, świadczą może fakt, że na kongresie międzynarodowym, w którym ubiegało się wiele innych mocarstw narciarskich z Niemcami na czele, nam właśnie powierzona została organizacja najbliższych mistrzostw Europy.

Wbrew mniemaniu i pojęciom naszego ogółu sportowego, który uważał iż wyniki osiągnięte przez naszych zawodników w St. Moritz przyniosły mu tylko rozczarowanie, trzeba zaznaczyć, że za trudno już wymagać, aby startując wśród czołowej klasy świata, mieli zajmować pierwsze miejsce. To co zrobił Bronisław Czech, zajmując piąte i dziesiąte miejsce w biegu 18 km. i w konkurencji kombinowanej, jak również Krzeptowski zajmując trzynaste miejsce w biegu 50 km., stawia nasze narciarstwo w czołowej grupie państw narciarskich Europy.

Zwycięstwo nasze w przetargu o organizację mistrzostw Europy zadziwiać możemy właśnie świeżym wrażeniu znawców narciarstwa, jakie zachowali oni, patrząc na start polaków w St. Moritz. W stosunkach międzynarodowych bowiem tylko krajom o wysokim poziomie sportowym i mającym tradycję dobrych organizatorów powierza się imprezy o takim

znaczeniu jak powyższe.

W wielkich tych zawodach prócz Polski weźmie udział 13 narodów: Szwecja, Niemcy Włosi, Szwajcarzy, Czechosłowacy, Austriacy, Rumuni, Jugosłowianie, Finlandczycy, Estończycy, Lotysze oraz Anglicy. Program zawodów jest taki, jakiego prócz olimpiady na żadnych innych zawodach nie było. Obejmuje on biegi 50 i 18 km., konkurencję kombinowaną i skoki na Krokwi, która została odpowiednio do profilu skoczni olimpijskiej w St. Moritz poprawiona. Dzięki temu postępowi nie jest wykluczonej możliwość rekordu świata na polskiej skoczni. Poza program przewiduje bieg zjazdowy i bieg dla pań, w którym od kilku lat w osobie mistrzyni p. Loteczkowej jesteśmy niepokonani i tym razem możemy sobie rokować jak najlepsze nadzieje.

Równocześnie ze wspomnianymi zawodami odbędzie się w Zakopanem międzynarodowy turniej bokeja na lodzie z udziałem Polski, Niemiec, Czechosłowacji i Austrii. Co się tem bardziej złoży na świetność polskiego tygodnia sportów zimowych, który trwać będzie od 5-go do 10-go lutego.

Pragnąc umożliwić oglądanie zawodów szeroki masom, komitet organizacyjny buduje już nowe trybuny na 1000 osób obok skoczni na Krokwi. Miejsca zaś obok skoczni będą mogły ponieść również kilka tysięcy widzów.

Na jak olbrzymią skalę są zakrojone mistrzostwa Europy w Zakopanem, niechaj świadczy to, że budżet ich zamyka się w sumie około 230 tysięcy złotych, na którą to sumę złożyły się subwencje MSZ. i PUWF. oraz gminy Zakopanego, reszta zaś ma wpłynąć za bilety wykupione przez widzów.

Polski Związek Narciarski jest już w posiadaniu zgłoszeń 10 państw, inne zapowiedziane są półtorędomo i prawdopodobnie niebawem wpłyną. Goście nasi, zresztą będą mieli tak daleko ułatwioną drogę do Polski, że na wszystkich szlakach zagranicznych wiodących do naszych granic uruchomione będą wagony bezpośredniej komunikacji z Zakopanem. Wszystkie koszty zawodników zagranicznych od granicy polskiej pokrywa PZN.

Niezależnie od tego że będą to pierwsze zawody w Polsce zakrojone na tak wielką skalę, jakiej nie znają inne dziedziny sportu naszego, będą one równocześnie wielką próbą naszych zdolności organizatorskich, z której miejmy nadzieję, PZN. wywiąże się tak, iż za jednym zamachem uczyni stolicą zimową Polski głośną w całej Europie narówni z Davos, St. Moritz itd. Leży to zresztą nie tylko w interesie narciarstwa i w ogóle sportu polskiego, lecz osiągnięcie tego celu musi się stać naszą ambicją narodową.

Turniej szachowy o mistrzostwo m. Łodzi

Turniej szachowy o mistrzostwo m. Łodzi, który z powodu meczu Warszawa — Łódź odłożony został, prawdopodobnie zakończony będzie w bieżącym tygodniu. Dotychczas zakończono następujące partie:

Regedziński zwyciężył Kremera, przez co wysunął się na pierwsze miejsce, Szpiro Zajdego, Landau i Szestakowskiego, Regedziński Frenkla, Mund Rozenbauma, Frydman i Szpiro, na jedenastym miały partie: Frydman — Regedziński, Appel — Frenkel, Zajde

— Rozenbaum, Frydman — Frenkel.

Wedle przegranych punktów stan turnieju mniej - więcej następujący: na czele stoi Regedziński (z 2 i pół przegranymi punktami), na drugim miejscu Appel (3), na trzecim, czwartym, piątym i szóstym Kremera, Rozenbaum, Frydman i Landau (4), na siódmym Szestakowskiego, Regedziński Frenkla, Mund Rozenbauma, Frydman i Szpiro, na ósmym, dziewiątym i dziesiątym Frenkel, Hirszbajn i man Zajdego; wynik remisowy Najdorf (5 i pół), na jedenastym miały partie: Frydman — Regedziński, Appel — Frenkel, Zajde

Trzecia rozgrywka Bieg-Burza

odbędzie się w Zgierzu

Jak się dowiadujemy, odbędzie się trzecia rozgrywka między Burzą pabjanicką i Biegiem o wejście do klasy A w Zgierzu na neutralnym boisku, ponieważ obydwie drużyny zdobyły w grach finałowych po dwa punkty i stosunek bramek 2:2. Trzeci, a zarazem decydujący mecz prowadzony będzie systemem olimpijskim z przedłużeniami, aż do ostatecznego rezultatu. Zawody te odbędą się już w nadchodzącą niedzielę na boisku Sokoła zgierskiego.

Aljechin w Łodzi

Mistrz świata w grze szachowej dr. Aljechin, zademonstruje w sobotę, dnia 15 b. m. w Łódzkiem tow. zwolenników gry szachowej swą fenomenalną zdolność pokonywania przeciwników w grze „na ślepo” (2 partie), oraz rozegra 30 partii jednocześnie z wszystkimi przeciwnikami.

Ponieważ będzie to jedyny wieczór mistrzowskiej gry, niewątpliwym jest liczny udział łódzkich szachistów, których zgłoszenia do udziału w grze przyjmuje sekretariat klubu.

W SOBOTE ZAWODY BOKSERSKIE W ŁODZI.

W nadchodzącą sobotę rozpoczynają się mistrzostwa bokserskie Kl. sp. Zjednoczone. Zawody odbędą się we własnym lokalu klubowym, a organizacją zawodów zajmą się niektórzy członkowie Łódz. Okr. Zw. Bokserskiego.

„WIADOMOŚCI LITERACKIE”.

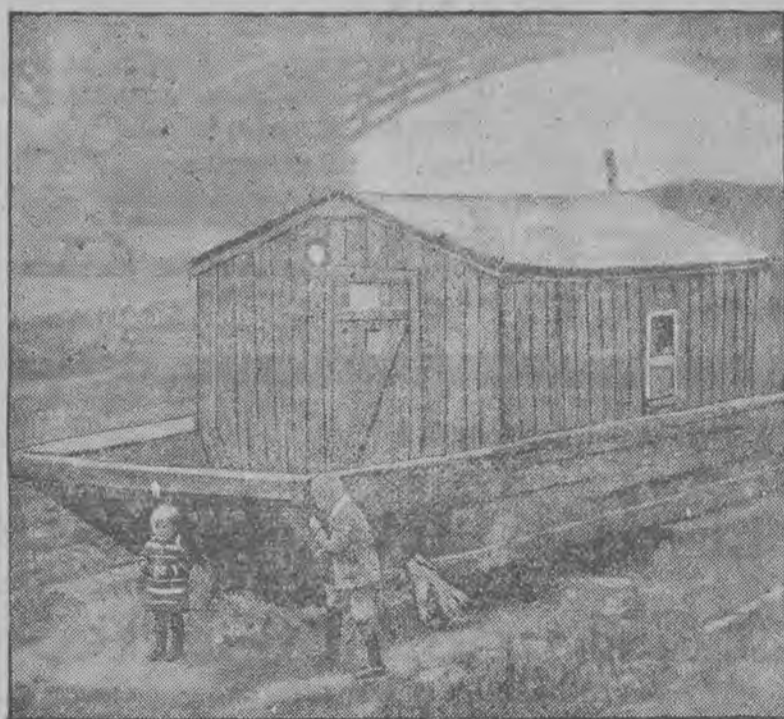
Nr. 56 „Wiadomości Literackich” przy nosi fragmenty z rozprawy antyepoetyckiej Schopenhauera, streszczenie ostatniej książki Trockiego, całą stronę poświęconą literaturze francuskiej (romanowa z Colette, recenzje z nowych książek Maurois i Lacretelle'a, sprawozdanie ze sztuki Rostanda o Napoleonie IV), kronika, recenzje z książek pióra Hultzy-Laskowskiego, Chachowskiego, Helstyńskiego i Topolińskiego, recenzje z plastyki — Sterlinga i teatru — Słomskiego, zestawienie głosów prasy o „Murzynie warszawskim”, charakterystykę działalności wydawniczej Morikowicza, działy bieżące.

Z TOWARZYSTWA im. „DANTE ALIGHIERI”.

Dzisiaj we wtorek, dnia 11 b. m. o godz. 9-ej wieczorem w miejskiej galerii sztuki dr. fil. T. Rozenblatówna wygłosi drugi z kolei referat z cyklu „Nieprzemijające wartości w literaturze włoskiej”.

Tematem odczytu będzie: Hrabia Ugolino, 33a pieśń „Piekiła” Dantego. Wejście dla członków bezpłatne, dla gości zł. 1.

Nędza mieszkaniowa w Warszawie

Widoczną na naszej ilustracji barkę z drewnianą budą zmuszoną była zamieszkiwać rodzina z ośmiu osób.

Na nadchodzące Święta

migdały, rodzynki, sułtanki, korynty, orzechy, figi, daktyle, wszystko zbiór 1928 r. pierniki, słodczyce

BAKALJE na wagę i w oryginalnych firmowych pudełkach pół, 1, i 2 kg.

Kosze świąteczne

gustownie dekorowane, nie szablonowe, a według uznania kupującego

POLECAJĄ

BRACIA IGNATOWICZ

Wiadomości bieżące

Pogoda w Łodzi

Stacja meteorologiczna przy nie mieckim gimnazjum męskim w Łodzi komunikuje:

W dniu wczorajszym spadł obfity śnieg, który przykrył ziemię warstwą 4,5 cm. Temperatura wahała się około 0 st. Amplituda dzienna wynosiła 1,5 st. Barometr wykazuje tendencję zniżkową. Wieczorem wskazywał 740 mm. Spodziewany jest na dzień dzisiejszy spadek temperatury i dalsze opady śnieżne.

Dymisja inż. Krzeczowskiego

Prezydium magistratu zawiesiło w czynnościach inż. Krzeczowskiego z inspekcji wydziału budowlanego magistratu za nadużycia w stosunku do petentów wydziału.

W piątek odbyło się posiedzenie komisji dyscyplinarnej i w wyniku rozprawy inż. Krzeczowski został z magistratu zwolniony.

(n)

Ukonsytuowane się egzekutywy P.P.S.-fr.

Onegdaj odbyła się w Łodzi pierwsza konferencja PPS.—frakcji przy udziale posła Szczypiorskiego.

Posł Szczypiorski wygłosił dłuższy referat, w którym poruszył cały szereg kwestji, związanych z rozłaniem w PPS.

Po dłuższej dyskusji wybrano egzekutywę do której wszedł jako przewodniczący p. Płociennik.

Utworzono dzielnicę bałucką, wreszcie wysłano depezę do ministra Morawzewskiego i frakcji PPS. w sejmie.

(b)

Łódź na kongresie przeciwalkoholowym

W dniach 8 i 9 grudnia odbył się w Lublinie 8 polski kongres przeciwalkoholowy pod przewodnictwem prof. Gantkowskiego (Poznań), który wygłosił referat wstępny o naukowym badaniu szkodliwości alkoholu.

Obrazy komisyjne odbywały się w komisjach: szkolnej, lekarskiej, ogólnej i kolejowej.

W obradach kongresu brali m. in. udział przedstawiciele ministerstwa spraw wewnętrznych, pracy i opieki społecznej, oświaty, spraw wojskowych, oraz p. wojewoda lubelski A. Remiszewski.

Z ramienia magistratu m. Łodzi w kongresie wzięli udział przewodniczący wydziału opieki społecznej — p. Iawnik Purlal i naczelnik tegoż wydziału p. Wisławski.

(m)

Mechanicy łódzkich kin organizują się

W dniu wczorajszym w lokalu związku pracowników użyteczności publicznej odbyło się organizacyjne zebranie mechaników kinoteatrów łódzkich.

Na zebraniu tem stwierdzono konieczność zorganizowania się w związek zawodowy, mając na uwadze to, że w innych miastach Polski mechanicy od dawna są zrzeszeni w związkach instytucji użyteczności publicznej. (w-i)

Nowe podatki miejskie

W czwartek o godz. 7, 30 wiecz. odbędzie się posiedzenie plenarne rady miejskiej, na którym zgłoszą szereg wniosków referencji poszczególnych komisji radzieckich. M. in. na posiedzeniu czwartkowym omawiane będą sprawy: ustalenie stawek dodatku komunalnego do państwowego podatku od nieruchomości, wprowadzenie zmian do statutu podatku miejskiego od ładunków kolejowych, prze mianowania ulic, ustanowienie 10 stypendjów miejskich dla studentów akademickich szkół krajowych dla uczczenia 10-lecia Niepodległości, powołania do życia miejskiej rady szpitalnej, ustalenia godzin handlu i szereg innych.

(m)

Nocne dyżury aptek

Dzisiaj dyżurują następujące apteki: M. Epsteina (Piotrkowska 225), M. Bartoszewskiego (Piotrkowska 95), M. Rosenbluma (Cegielniana 12), Silec. Gorfeina (Wschodnia 54), J. Koprowskiego (Nowowiejska 15).

Wycieczka dziennikarzy w Łodzi

W dniu wczorajszym na zaproszenie Związku przemysłu włókienniczego w państwie polskim przybyła do Łodzi specjalna wycieczka dziennikarzy ze wszystkich niemal ośrodków Polski, zorganizowana przez związek syndykatów dziennikarskich. W wycieczce brali udział liczni przedstawiciele prasy warszawskiej z wiceprezesem związku syndykatów red. Grosternem, red. Magnuskim oraz radcą min. przem. i handlu p. Jackowskim na czele. O godz. 9 rano goście zebraли się w hallu Grand-Hotelu, skąd w kilkunastu samochodach pod kierownictwem p. dyr. Barcińskiego, inż. Rumpła i inż. Gutkęgo w towarzystwie przedstawicieli syndykatu dziennikarzy udali się na zwiedzanie fabryk. Zwiedzono przedewszystkiem fabrykę Scheiblera i Grohmana, gdzie źródłowych wyjaśnień udzielał p. dyr. Kokieli oraz kierownicy poszczególnych działów. Następnie odbył się pod kierownictwem inż. Brzozowskiego pokaz

ćwiczebny drużyny strażackiej, która, jak wiadomo, zdobyła na tegorocznych międzynarodowych zawodach w Turynie chlubną nagrodę. Ćwiczenia te wykazały dużą sprawność tego oddziału i przyjęte były b. pochlebnie przez gości. Następnie udano się na zwiedzenie osiedli robotniczych, budowanych przez przemysł, gdzie wy-czerpujących wyjaśnień udzielał inż. Krakowski. Zwiedzanie fabryk zakończone zostało obejrzeniem fabryki wyrobów wełnianych Leonarda, poczem goście udali się do restauracji Czkwianiana, gdzie podejmowani byli bardzo serdecznie przez związek przemysłu włókienniczego.

O godz. 5-ej po poł. goście przybyli do lokalu związku przemysłu włókienniczego w państwie polskim, gdzie odbyła się konferencja prasowa. Na konferencji tej obecni byli liczni przedstawiciele przemysłu z wiceprez. M. Kern-

baumem, St. Barcińskim, St. Pawłowskim, dr. Solańskim, L. Gejerem, P. Biedermanem i inż. Rumplem na czele. Konferencję zajął p. Kernbaum, poczem głos zabrał dr. Marceł Barciński, który wygłosił niezwykle interesujący i z dużym zainteresowaniem wysłuchany odczyt, poruszając w nim w sposób wyczerpujący i źródłowy całokształt najaktualniejszych zagadnień włókiennictwa na tle jego ogólnej sytuacji obecnej i w odniesieniu do całokształtu zagadnień życia gospodarczego Polski. Po tym odczytzie goście podejmowani byli przez związek herbatką, poczem rozwinęła się ożywiona dyskusja, zainaugurowana przez red. Grosterna złożeniem serdecznego podziękowania p. dyr. Barcińskiemu za źródłowy referat.

O godz. 9 m. 30 goście podejmowani byli niezwykle serdecznie przez Związek przemysłu włókienniczego w Grand Hotelu.

M. K.

Katastrofa tramwajowa na ul. Piotrkowskiej

Dwa wagony linii nr. 14 i nr. 10 zostały uszkodzone

Kilku pasażerów rannych

Wczoraj o godz. 10 rano zdarzyła się przy ul. Piotrkowskiej na odcinku pomiędzy ul. 6-go Sierpnia i Zielonej katastrofa tramwajowa. Zderzyły się mianowicie 2 tramwaje linii nr. 10 i nr. 14. Przebieg wypadku był następujący: na wspomnianym odcinku w kierunku 6 Sierpnia jechał tramwaj linii nr. 14, prowadzony przez motorniczego Sergjusza Gurynowicza (ul. Spacerowa 16 na Bałutach). W momencie, gdy tramwaj był w pełnym biegu, po przez jezdnię przechodził mężczyzna w podeszłym wieku, który z niewiadomych przyczyn upadł na tor. Dzięki przytomności umysłu mo-

torniczego wagon linii nr. 14 został zahamowany. Z powodu silnego zdenerwowania motorniczego, który zmuszony był w niebezpieczeństwie silnie hamować wagon, wyskoczyła z motoru rączka, służąca do regulowania biegu i włączania prądu. Motorniczy obawiając się wykołowania, hamował wagon hamulcami nożnymi. Bieg tramwaju nieco się zmniejszył. Motorniczy nie zdołał jednak nałożyć rączki regulatora. W tym momencie wagon linii nr. 14 wpadł z wielką siłą na wagon dodatkowy tramwaju linii nr. 10. Na skutek silnego zderzenia został poważnie uszkodzony wagon „czternastki”.

Motor został zerwany, pancerz po gięty, w wagonie zaś wyleciały wszystkie szyby. Podobnemu uszkodzeniu uległ również wagon linii nr. 10. Pasażerowie tego tramwaju, a mianowicie 54-letni Antoni Czajkowski (Dworska 14) i 14-letnia Bronisława Fred (ul. Paryska nr. 3) ulegli ciężkiemu poranieniu odłamkami szkła stłuczonych szyb. Na miejscu katastrofy zebrały się liczne tłumy przechodniów. Ruch kołowy został wstrzymany ze względu na zatarasowaną jezdnię. Do rannych zawieziano pogotowie ratunkowe, które po udzieleniu pomocy odwiozło ich do domu. (p)

Eksmisję na P. K. U.

uzyskali współwłaściciele posesji przy ul. Nowo-Targowej 18

W dniu wczorajszym wydział cywilny sądu okręgowego w Łodzi rozpatrywał sprawę z powództwa właściciela domu, przy ul. Nowo-Targowej 18 przeciwko P. K. U. w Łodzi, mieszczonej się w powyższej posesji, oraz szeregu oficerom tam zamieszkałym o eksmisję.

Na mocy umowy zawartej dnia 21 listopada 1924 roku między właścicielami posesji, przy ul. Nowo-Targowej 18 Jankielewiczem i Rożenem a skarbem państwa (kierownictwo rejonów inżynieryjno-saperskich), właściciele wyżej wymienionej posesji wynajęli do dnia 1 stycznia 1928 r. nieruchomości przy ul. Nowo Targowej 18, z zastrzeżeniem 6 miesięcznego wymowienia jednej ze stron przed ekspiracją umowy. Z uwagi na to, że czynsz roczny był dość wysoki, bo wynoszący 50.000 złotych, tutaj-sze dowództwo okr. korpusu wymówiło zajmowany dom na 6 miesięcy naprzód. Jednocześnie toczyły się pertraktacje o zmniejszenie czynszu. Z uwagi na to, że szereg oficerów i podoficerów zawodowych było bez mieszkań, władze wojskowe skorzystały z przysługującego im prawa na podstawie ustawy o ochronie lokatorów i rozdzieliły część zajmowanej nieruchomości 21 osobom, zaś resztę

domu zajmowała nadal P. K. U. Zaznaczyć należy, że rozdziału tego dokonano dn. 31 grudnia ub. roku, t. j. ostatniego dnia obowiązywania umowy. Zarządzenie władz wojskowych właściciele wspomnianej posesji zaskarżyli, lecz rekurs ich został odrzucony, a tem samem wprowadzeni do posesji, przy ul. Nowo Targowej 18 wojskowi zgodnie z ustawą zostali uznani, jako lokatorzy pod ochroną ustawy. Pomimo upływu terminu P. K. U. nie opuściło zaj-

mowanego lokalu. Na rozprawie sądowej pełnomocnik powodów żądał wyekskmitowania P. K. U. i oficerów. Pełnomocnik skarbu państwa wniósł o oddalenie powództwa z uwagi na toczące się rokowania. Po przemówieniach stron sąd ogłosił wyrok, na podstawie którego postanowił wyekskmitować PKU, z zajmowanego lokalu, co zaś do zamieszkałych postanowił powództwo oddalić. Wyrok został opatrzony rygiorem tymczasowego wykonania. (p)

Echa katastrofy budowlanej

Lustracji nowych budowli dokona społeczna Komisja

W związku z zawaleniem się domu przy Al. I Maja, p. wojewoda Jaszczolt powołał specjalną komisję lustracyjną, której zadaniem będzie przeprowadzenie dochodzenia w tej sprawie.

Na czele komisji stanął inż. Woźnicki, zastępca dyrektora okręgowej dyrekcji robót publicznych, a pozatem wchodzi do niej przedstawiciele wydziału bezpieczeństwa publicznego, inspekcji budowlanej i policji.

Niezależnie od zbadania przyczyn katastrofy przy Al. I Maja

komisja ma dokonać lustracji wszystkich wnoszonych obecnie na terenie miasta budowli, celem stwierdzenia czy budowle prowadzone są w myśl obowiązujących przepisów. (b)

Wyjaśnienie

Przeszeni jesteśmy o wyjaśnienie, że pożar przy ul. Pomorskiej 25 wybuchł w posesji należącej do sukcesorów S. Z. Bergiera, a nie, jak myślało podano J. Bermana.

Medal dziesięciolecia odzyskanej niepodległości

Na pamiątkę 10-lecia odrodzenia państwa polskiego, które po przeszło stuletniej niewoli dzięki krwawym wysiłkom na polach walki i niezmordowanej pracy najlepszych swych synów, zostało powołane na nowo do życia, ustanowiono został Medal Dziesięciolecia Odzyskanej Niepodległości.

Prawo otrzymania medalu służy tym, którzy pełniąc nienagannie służbę państwową — wojskową albo cywilną, służbę samorządową, albo służbę w innych instytucjach publiczno - prawnych w czasie od 11 listopada 1918 roku do 11 listopada 1928 roku, a to przez okres conajmniej 5-ciu lat, licząc służbę wojskową, państwową, samorządową i w instytucjach publiczno - prawnych łącznie.

Zarząd okręgu Zw. Strzel. z polecenia mennicy państwowej rozpowszechnia medale 10-lecia Niepodległości na wstążce z mury jedwabnej za zwrotem kosztów tegoż medalu. Osoby zainteresowane winny zwracać się do sekretariatu Zw. Strzel., Łódź, ul. Sienkiewicza 3-5 w godzinach od 16 do 20.

Wyrazy uznania dla działalności państw. zakładu badania żywności

Jak się dowiadujemy departament służby zdrowia wyraził uznanie za działalność, szeroką inicjatywę i należyte kierownictwo akcją dozoru nad żywnością państwowemu zakładowi badania żywności i przedmiotów użytku w Łodzi z okazji 10-letniej jego pracy oraz złożył życzenia dalszego rozwoju i owocnych wyników pod czas dalszej akcji. (w-i)

Dodatkowe zebrania koniwojne

odbywają się dziś i jutro

Dziś i jutro odbywają się dodatkowe zebrania kontrolne szeregowych rezerwy i pospolitego ruszenia.

Na zebraniach winni zgłosić się mężczyźni roczników 1903, 1900, 1888, 1890, 1891, 1895, 1896, 1897, 1898, 1899, 1887, 1892, 1893, 1894, 1891, którzy obowiązani byli zgłosić się na ostatnie zebrania, a obowiązku tego z jakiegokolwiek powodu nie wypełnili.

Zgłosić winni się mężczyźni powyższych roczników zam. w obrębie komisariatów policji 2, 3, 5, 8, 9 i 11. (b)

Co łodzianie zapomnieli w tramwajach?

W okresie miesiąca listopada rozstrzygnięci łodzianie zostawili w wagonach tramwajowych następujące przedmioty: 17 sakiewek, 9 parasolek, 1 piłkę do laubzegi, 1 koszyk, 13 rozmaitych paczek, 30 portmonetek, 1 parę rękawiczek, 1 bransoletkę, weksle na sumę 2.300 zł. w 1929 roku, 3 laski, 2 teczki skórzane, książki i zeszyty szkolne, brzytwę, niklowy zegarek damski, portfel z pieniędzmi i książeczkę wojskową, metrykę i 1 torbę z pantoflami do gimnastyki. Wszystkie wymienione przedmioty prawi właściciele mogą odebrać w godzinach biurowych w wydziale ruchu Ł. K. E. (p)

Polowa restauracji i cukierni nie puszczą przysów sanitarnych

Oddział sanitarny wydziału zdrowotności publicznej przeprowadził kontrolę sanitarną wszystkich na terenie Łodzi istniejących restauracji i jadalni. Na ogólną liczbę 165 przedsiębiorstw, w których przeprowadzono kontrolę, 88 znaleziono w stanie odpowiednim, natomiast w pozostałych 77 stwierdzono uchybienia przeciwko obowiązującemu przepisom sanitarnym.

Właściciele tych zakładów wezwano do usunięcia ujawnionych uchybień w wyznaczonych przez komisję sanitarną terminach. Niezależnie od tego sze reg właścicieli obłożono mandatami doraźnymi. (m)

W dniu 10 b. m. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach

B. P.

Natan Szyfman

W przedwczesnie zmarłym tracimy współnika i przyjaciela o wielkich zaletach umysłu i charakteru, kierownika światłego i dzielnego, którego pamięć zawsze czczi będziemy.

Rodzinie b. p. Natana Szyfmana składamy na tej drodze wyrazy głębokiego współczucia

Zarząd i Personel
„Łódzkiej Fabryki Aksamitu i Pluszu Sp. z o. o.”

Z głębi serca płynące Bóg zapłać wyraża wszystkim znajomym i przyjaciółom, którzy oddali ostatnią posługę nieodżałowanej naszej żonie i matce

b. p. Gustawie Steinhauerowej

osobliwie zachowa wdzięczność czcigodnym lekarzom P. P. Adamowi Landauowi i Dawidowi Altermanowi za nadwyraz gorliwą i sumienną pomoc oraz za troskliwe traktowanie zmarłej podczas długotrwałej choroby

Stroskana Rodzina.

Epilog strzelaniny przy ul. Franciszkańskiej Na 1 rok więzienia skazano policjanta, który w obronie swego życia zastrzelił awanturnika bałuckiego

Dnia 26 sierpnia bież. roku około godziny 9 wieczorem przed sklepem na ul. Franciszkańskiej nr. 62 stała niejaką Michalina Winczówna, rozmawiając cicho ze znajomym swym Mieczysławem Szymczakiem i Wacławem Dziegielem. Z przeciwległego domu, gdzie u niejakich Szulewskich odbywały się chrzciny, dochodziły dźwięki muzyki i głośnie balasy. W pewnym momencie wyszło stamtąd dwóch mężczyzn, jak się później okazało, Władysław Szymczak — policjant P. P. o. raz Józef Koros. Władysław Szymczak, myśląc, że przed sklepem stoją złodzieje — oświetlił gromadę lampką elektryczną. Wtedy pod jego adresem padło kilka obelżywych wyrazów zaś Winczówna podskoczyła do niego i zaczęła go szarpać za kłapy ubrania (był tego wieczoru ubrany po cywilnie), krzycząc że nie ma prawa do nich się wtracać. Po chwili utworzyło się już wokół spore zbiegowisko. Korzystając z tego Winczówna wraz ze swoimi kompanami wymknęła się niepostrzeżenie. Tymczasem, z coraz większego zbiegowiska zaczęto Szymczakowi wymyślać, popychać go i bić. Widząc krytyczną sytuację Szymczak wzewał tłum do rozejścia się, poczem

wyciągnął rewolwer i dla postrachu wystrzelił w górę. Gdy i to nie pomogło — dał kilka wystrzałów w tłum. Od pierwszej kuli padł zabity na miejscu, znany awanturnik bałucki, niejak Stanisław Cieślak zwany „grubym Staśkiem”, który został ugodzony w czoło i kula przeszła mu mózg. Od następnych wystrzałów ponieśli bardzo ciężkie uszkodzenia ciała Stefanja Czaplą, postrzeloną w biodro oraz Stanisław Wasiak, raniony w głowę.

Na mocy tych danych Szymczak zwolniono ze służby, zaś urząd prokuratorski pociągnął go do odpowiedzialności za zabójstwo Cieślaka. oraz za usiłowanie zabójstwa Stefanji Czapl i Stanisława Wasiaka. Zbadani pod czas śledztwa świadkowie Melanja Kociak i Zofja Szoburska zeznały, że widziały, jak w czasie awantury z tłumem „gruby Staś” biegł z toporkiem za Szymczakiem, grożąc, że go zabije. Św. post. Pawełczuk zeznał, że przy zabitym żadnego toporka nie znalazł. Świadkowie Tadeusz i Leokadja małż. Chruszcz zeznali, że razem bawili u Szulewskich. Po kilku minutach, gdy Korecki i Szymczyk wyszli by się trochę przespacerować — na ulicy wynikła wielka awantura, pod

czas której padło 6 czy 7 strzałów. Gdy małżonkowie udali się do domu, spotkali po drodze Szymczaka już w mundurze policyjnym. Zaczął ich prosić, by zeznali w komisariacie, że na nich napadła łobuzerja, a on interweniując był przez tłum bity. Twierdził też mieli, że się wcale nie znają i że Szymczyk wcale na chrzcinach nie był obecny. W dniu wczorajszym 27-letni Władysław Szymczak zasiadł na ławie oskarżonych sądu okręgowego. Sesji przewodniczył sędzia Kozłowski w asyście sędziów Kopaczewskiego i Blocha. Oskarżenie wniósł prokurator Kubiak, obronę zaś mceenas Forrelle. Podał on do strzelania w tłum przynależność, twierdząc jednak, że działał w koniecznej obronie własnego życia. Przed sądem przesunęło się 36 świadków, którzy odtworzyli okoliczności zajścia. Po przemówieniach stron sąd udał się na naradę, poczem późnym wieczorem ogłoszono wyrok, mocą którego Władysław Szymczak został skazany za każde z trzech przestępstw na jeden rok więzienia, a wobec ich zbiegu na łączną karę jednego roku więzienia z zamianą na dom poprawy. (j)

Epilog sensacyjnego procesu

P. Marja Finsterowa otrzymywać będzie od swego b. męża 2.000 zł. miesięcznie alimentów

W dniu wczorajszym został ogłoszony wyrok w ciekawej sprawie Marji Finsterowej przeciwko jej byłemu mężowi Teodorowi Finsterowi o alimenty. Postanowiono zasądzić od p. Teodora Finstera na rzecz Marji Finsterowej tytułem alimentów po 2,000 złotych miesięcznie, poczynając od dnia 10 maja 1928 roku, płatnych 10 każdego miesiąca, licząc 10 procent od każdej uchybionej raty. Pozostałe żądania powódki oddalono. Koszta, związane ze sprawą postanowiono rozrachować między strony. Wyrokowi nadaje się rygor tymczasowego wykonania.

Zdradzony amant strzelił do swej kochanki

Wczoraj ul. Szara na Chojnach była terenem tragedji miłosnej, która rozegrała się na tle następującem: Pomiędzy niejakim Kazimierzem Mołotkiewiczem, z zawodu robotnikiem fabrycznym, a Marją Graczyk trwała od dawna zażyła przyjaźń, która się ostatnio przeistoczyła w gorącą miłość. Wczoraj o godz. 5 po południu Mołotkiewicz ujrzał Marję Graczyk w bramie nr. 14 w towarzystwie jakiegoś mężczyzny. Zazdrosny Mołotkiewicz, tracąc panowanie nad sobą, wy dobył rewolwer i dał do Marji Graczyk kilka strzałów, które na szczęście dotknęły kobietę tylko lekko. Po oddaniu strzałów zazdrosny amant zbiegł. Po przeprowadzeniu dochodzenia policyjnego, Mołotkiewicz został aresztowany i osadzony w areszcie śledczym. (p)

Straszna śmierć podczas kąpieli

W dniu wczorajszym wydarzył się straszny wypadek w domu nr. 64 przy ul. Piotrkowskiej. U zamieszkałych państwa Drapiszów pełniła od dłuższego czasu obowiązki służącej 32-letnia Antonina Krulak. Wczoraj wieczorem Antonina Krulak, po wykąpaniu się domowników weszła do łazienki zamykając drzwi na klucz. Uplynęła godzina, a służąca nie opuszczała łazienki. Zaniepokojeni chlebodawcy zaczęli pukać do drzwi, a gdy służąca na pukanie nie reagowała, wezwali dozorcę, który otworzył drzwi łazienki. Na dnie wanny leżała Antonina Krulak nie dając znaku życia. Gdy próby przywrócenia jej do przytomności nie dały żadnego rezultatu zawezwano pogotowie, którego lekarz stwierdził zgon służącej. (w-1)

Przez pomyłkę policjant wkroczył na salę i rozproszył obecnych na wiecu

W związku z odbywającą się w Łodzi konferencją, zwołaną przez centralny komitet „Hitachdut”, na dzień onegdajszy, zapowiedziane były wiece. Przed rozpoczęciem wiecu w lokalu partji „Hitachdut” przy ul. Sienkiewicza 3-5 przybył na salę policjant, rozkazując zebranym rozejść się. Na oświadczenie gospodarzy, iż o wiecu tym powiadomione zostały władze, które na odbycie się tegoż wiecu zezwoliły, policjant odpowiedział, iż nic mu o tem nie jest wiadomo i żądał nadal rozejścia się zebranych. Organizatorzy zwrócili się przeto do starostwa, i tu się okazało, iż zasza omyłka. Nie zezwolono na odbycie się wiecu „Poala Sjon”, gdy tymczasem wskutek omyłki nie dopuszczono do wiecu nazwy ulic zostaną przemianowane, oraz wyższego wiec prowadzony był bez przeszkód do końca. (p)

Dwa posiedzenia rady miejskiej odbędą się w czwartek

Na porządku dziennym czwartkowego posiedzenia rady miejskiej znajdują się cały szereg ciekawych spraw komunalnych, a mianowicie: sprawa zaciągnięcia w Banku gospodarstwa krajowego pożyczki wekslowej w wysokości 120,000 zł. na budowę domów mieszkalnych dla personelu nauczycielskiego i służby szkolnej; rewizja uchwały rady z 26 czerwca b. r. w sprawie upoważnienia magistratu do podjęcia w Banku Komunalnym kredytów na budowę szkoły. Ponieważ obie te sprawy muszą być szybko załatwione przez inż. Holcgreber zwołał na ten sam dzień (czwartek) drugie posiedzenie rady miejskiej, które odbędzie się zaraz po pierwszym, a na którym nastąpi II uchwalenie obu wniosków. Poza powyższymi sprawami na posiedzeniu rady miejskiej zostaną rozpatrzone kwestje sprzedaży gruntu miejskiego spółdzielni mieszkaniowej urzędników B. G. K., sprawa ustalenia wysokości stawek dodatku do podatku komunalnego do państwowego podu-

ku od nieruchomości na rok 1929 oraz wprowadzenie zmian do statutu o podatku na rzecz m. Łodzi od towarów przywożonych koleją. Ponadto rada miejska zadecyduje ostatecznie, które nazwy ulic zostaną przemianowane, oraz ustanowi 10 stypendjów dla niezamożnych akademików łódzian. Wreszcie nasz parlament miejski radzić będzie nad projektowanym stworzeniem rady szpitalnej m. Łodzi, nad ustaleniem godzin handlu, oraz otwierania niektórych zakładów handlowych i przemysłowych na terenie naszego miasta. Jak widać, oba posiedzenia łódzkiego parlamentu zajmą się najpoważniejszymi sprawami miasta. W związku z ostatniem zawaleniem się kamienicy w naszym mieście nabiera również pewnej doniosłości jeden z punktów porządku dziennego obrad rady, a mianowicie sprawa ustalenia wysokości nowopowstałych względnie nadbudowywanych budynków na terenie m. Łodzi. (p)

10.000 złotych zdefraudował współwłaściciel apteki na poczcie

Defraudanta zaarrestowała łódzka policja

Onegdaj policja śledcza w Łodzi dokonała niezwykłego aresztowania. Przed niedawnym czasem władze śledcze w Łodzi zostały powiadomione telefonogramem z Kalisza, że na terenie naszego miasta ukrywa się prawdopodobnie niejak Antoni Jan Wisławski, który ścigany jest przez policję ponieważ popełnił defraudację w kwocie 10.000 złotych.

Wisławski, człowiek zamożny współwłaściciel apteki w Ceko-wie, pow. kaliskim wystarał się o prawo na prowadzenie w tej miejscowości agencji pocztowej. Władze nie czyniły mu trudności w uzyskaniu pozwolenia na prowa-

denie agencji, ponieważ, jako obywatel cieszył się nieposzlakowaną opinią. Na ręce Wisławskiego, jako agenta pocztowego wpływały mniejsze i większe kwoty pieniężne, które następnie przekazywał adresatom. Pewnego dnia Wisławski znalazł się w posiadaniu pokażnej sumy 10.000 złotych. Te go samego dnia zbiegł w niewiadomym kierunku. Powiadomiona przez poszkodowanych o defraudacji policja wdrożyła energiczne poszukiwania, które już uwieńczyły zostały pomyslnym wynikiem. Współwłaściciela apteki odstawił do dyspozycji sędziego śledczego. (w-i)

Nagły zgon przy pracy

Wczoraj przy ul. Piotrkowskiej nr. 73 miał miejsce wypadek śmierci nagłej. Niejaki Michał Woźniak, lat 37 (Piotrkowska 67), ciągnąc za sobą wózek, naładowany towarem, dostał nagłe ataku sercowego i wkrótce przed przybyciem lekarza pogotowia zmarł. Towarem i wózkiem zaopiekowały się władze policyjne, zwłoki zaś Woźniaka odwiezione zostały do prosektorjum miejskiego. (p)

Śmierć pod tramwajem podmiejskim

Onegdaj wieczór zdarzył się przy kolejce dojazdowej tragiczny wypadek. Mieszkaniec wsi Okupce Wielkie 26-letni Adolf Wojcel, wracając do domu, usiłował wskoczyć do tramwaju podmiejskiego, gdy ten ruszył już z przystanku. Wskakując W. poślizgnął się i wpadł pod wagon, ponosząc śmierć na miejscu.

Zebrały się tłumy ludzi i przybyła policja, która spisała protokół, poczem zwłoki odstawiono do prosektorjum. (b)

W trybach maszyny

W fabryce przy Al. I Maja 14 uległ wypadkowi przy pracy 15-letni Wincenty Lipowski (Zakątna 78). Lipowski odniósł ciężkie rany szarpane, zadane trybami maszyny w rękę. Wezwany lekarz pogotowia przewiózł robotnika do domu. (p)

Z miejskiej galerji sztuki

Na okres świąteczny dyrekcja miejskiej galerji sztuki przygotowała zbiorową wystawę dzieł znanego orientalisty Aleksandra Laszki, który w dniu otwarcia swej wystawy wypowie prelekcję „O grobowcu Tutankhamena”. Poza tem prof. Al. Neuman uzupełnił swą przepiękną kolekcję nowymi pracami.

Ofiara męża -- potwora Jateczakowa zmarła w szpitalu

W ubiegłym tygodniu miasto nasze wstrząśnięte zostało potworną zbrodnią popełnioną przez tkacza Jateczaka Józefa, który poderżnął w bestjałski sposób gardło żonie swej Helenie. Zbrodniarza aresztowano, zaś ofiarę jego w stanie groźnym przewieziono do szpitala małż. Poznańskich, gdzie natychmiast poddana została operacji. Przez 7 dni Jateczakowa męczyła się i przez cały czas nie mogła

być przesłuchana przez policję, ponieważ zaniemówiła. Wczoraj o godzinie 2 popołudniu Helena Jateczakowa zmarła po udziale niu jej ostatniego namaszczenia przez księdza. Zwłoki s. p. Jateczakowej przewiezione zostały do prosektorjum miejskiego przy ul. Łąkowej, gdzie poddane zostaną sekcji.

Pożar w fabryce pończoch

Wczoraj o godz. 10 rano w oddziale formiarni fabryki pończoch Fajtlowicza, mieszczącej się przy ul. Pomorskiej 25, wybuchł pożar. Mieszkańcy tego domu spostrzegli wydobywające się pasma dymu suteryny, mieszczącej się w leoficynie. Natychmiast zaalarmowano straż ogniową. W przeciągu krótkiego czasu na miejsce pożaru przybyły I i II oddział stra-

ży, która po półgodzinnej akcji ratunkowej ogień zlokalizowała. Z przeprowadzonego dochodzenia wynika, że pożar powstał na skutek nadmiernej gorączki w piecach służących do suszenia pończoch. W czasie pożaru wśród mieszkańców zapanowała panika. Dopiero akcja ratunkowa straży uspokoiła zdenerwowanych mieszkańców. (p)

Pokrzywdzeni wierzyciele polscy

domagają się zaprzestania rujnujących praktyk Znamienna odezwa prawników niemieckich

Jednym z zagadnień, związanych z życiem gospodarczym powojennej Europy są niewątpliwie sprawy waloryzacyjne. Ustawy waloryzacyjne w całej Europie, a raczej we wszystkich państwach, które przeszły okres dewaluacji pieniądza, krzywdzą liczne rzesze ludzi. W Polsce dawno już rozlegają się głosy, mówiące o konieczności nowelizacji ustawy waloryzacyjnej Zolla.

Ciekawym przyczynkiem do tych zagadnień jest wydana niedawno przez zjednoczenia niemieckich prawników w sprawie waloryzacji specjalna odezwa. Odezwa ta posiada dużą dozę aktualności w odniesieniu do stosunków polskich. W Polsce również powstało ostatnio w Warszawie stowarzyszenie prawników dla obrony poszkodowanych przez ustawę waloryzacyjną. Na czele zrzeszenia tego stanęli wybitni przedstawiciele ruchu prawniczego adwokaci: Jurkowski (b. dziekan wydziału prawnego uniwersytetu warszawskiego), adw. Jeleniński, adw. Bogucki i in.

Wspomniana odezwa prawników niemieckich stwierdza pogwałcenie prawa niemieckiego, wyrażające się wydaniem ustaw waloryzacyjnych, które musi doprowadzić do katastrofy gospodarstwa społecznego. Z tych względów właśnie najwybitniejsi przedstawiciele prawa w Niemczech: prezesowie sądów, wyżsi urzędnicy ministerjalni, radcy sądu najwyższego i adwokaci występują do wszystkich przedstawicieli prawa z gorącym apelem w sprawie podjęcia zdecydowanej akcji. Zjednoczenie prawników niemieckich postawiło sobie za główne zadanie naukowe i praktyczne rozwiązanie kwestii waloryzacji. Obowiązujące ustawy waloryzacyjne, szczególnie w przedmiocie konwersji pożyczek państwowych stanowią antykonstytucyjne wyłączenie części społeczeństwa. Przeprowadzono je bez widocznej gospodarczej i państwowej konieczności, wbrew zasadom sprawiedliwości i humanitaryzmu. Sprawa waloryzacyjna jedynie w tym wypadku zostanie rozwiązana, gdy zostanie załatwiona w drodze gwarancji konstytucyjnej przez wiążące ustawodawcę normy, bez oglądania się na interesy jednej tylko grupy gospodarczej. Wszelkie uregulowanie tej kwestii nie wywoła bynajmniej zamętu i niepokoju, lecz przeciwnie, stanie się przyczyną uzdrowienia stosunków, czego tak bardzo potrzeba naszemu życiu, a to wskutek odrodzenia zaufania i zabezpieczenia nietykalności prawa, jako najistotniejszej podstawy każdego prawdziwego społeczeństwa. Jeśli prawnicy nie chcą wyczytać na kartach historii oskarżenia, że jako piastuni prawa trwali beczynie w chwili, kiedy pod pozorem prawa dopuszczano się bezprawia, to nadszedł już czas najwyższy, aby praktycy, zarów-

no, jak i teoretycy zawodów prawniczych zjednoczyli się celem wywalczenia istocie prawa należnego mu miejsca.

Tyle odezwa prawników niemieckich. Podkreślamy raz jeszcze, że zagadnienia waloryzacyjne i reforma ustawy Zolla w Polsce są zagadnieniami niezwykle aktualnymi.

Dowodem aktualności tych zagadnień są uchwały wielkiego zebrań wierzycieli odbytego przed paru dniami w lokalu warszawskiego towarzystwa higienicznego.

W uchwałach tych stwierdzono m. in., że rozporządzenie z dnia 14 maja 1924 roku o prerachowaniu zobowiązań prywatno-prawnych gwałci zagwarantowane przez kodeksy prawo własności i wydziedzicza z całego prawie majątku tych, którzy w Polsce przed wojną oszczędzali, przyczem to wywłaszczenie nastąpiło bez pożytku skarbu, a na korzyść wyłącznie tylko właścicieli nieruchomości i potężnych organizacji fi-

nansowych. Wywiera to fatalny wpływ na życie gospodarcze, powodując brak kredytu i utrudniając odbudowę warsztatów pracy.

Pogorszenie sytuacji wierzycieli nastąpiło wskutek wprowadzenia w Polsce w roku 1927 nowego ustroju pieniężnego i stabilizacji złotego na poziomie prawie o połowę niższym od złotego z 1924 r. Te względy oraz cały szereg najdonioślejszych momentów gospodarczych przemawiają za najrychlejszym poddaniem przez izby prawodawcze i rząd rozporządzenia z dnia 14 maja 1924 roku gruntownej rewizji i uzgodnienia go z wymaganiami dobrej wiary, słuszności i równości obywatelskiej. Rząd winien również zaniechać stosowania względem wierzycieli takich środków prawnych, które pogarszają i bez tego opłakana ich sytuację ekonomiczną i pozbawiają ich możliwości dysponowania nawet temi resztkami majątku, jakie im pozostały wskutek waloryzacji.

A. R.

Rynek pieniężny

Cedula giełdy pieniężnej warszawskiej GOTÓWKA:

Dolary —
Holandia 358.28
Londyn 43.25 i trzy czwarte, 43.25 i jedna czwarta
New York 8.90
Paryż 34.84
Praga 26.42 i jedna czwarta
Szwajcaria 171.78
Wiedeń 125.41
Włochy 46.71
Marka niemiecka 212.52

AKCJE:

Bank Dyskontowy 134.50
Bank Handlowy 120.—
Bank Polski 175.50, 175.75, 175.50
Bank Zarobkowy 81.—
Spless 215.—
Firley 55.—
Węgiel 99.—, 98.75, 99.—
Lilpop 41.—, 40.25
Osrowieckie serja B 99.—
Starachowice 38.—, 37.—
Czersk 4.—
Ciechanów 23.60
Cegielski 44.25, 45.—
Modrzejów 33.50, 33.—
Rudzki 44.50

Haberbusch 225.—

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE

Pożyczka inwestycyjna zł. 109.—, 107.—, 107.75
Pożyczka stabilizacyjna 92.—
Dolarówka 100.—, 99.—, 99.50
5 proc. konwersyjna 67.—
5 proc. konw. kolejowa 60
Kolejowa 102.50
8 proc. Banku Gospodarswa Krajow. 94.—
4 i pół proc. listy zastawne ziemskie zł. 48.25, 47.75
4 i pół proc. poz. konw. m. Warszawy zł. 48.—
5 proc. m. Warszawy 54.—
8 proc. m. Warszawy 69.50
8 proc. m. Łodzi 62.50, 62.75
5 proc. m. Radomia 47.50

LECZNICA

lekarzy specjalistów i gabinet dentystyczny przy głównym dworcu Piotrkowska 294, tel. 22-89 przy przystanku (tramw. pabjanickich) przyjmie chorych w chorobach wszystkich specjalności od 10 ran do 7-ej po poł. Szczepienie ospy analizy (można katu. krwi, płwocin etc.) operacje operatunki.

Porada 3 złote Wizyty na miesiąc Zabiegi i operacje od umowy. Kąpiele świetlne. Elektryzacja. Naświetlanie lampą kwarcową Roentgen. Łepny sztuczne, korony złote platynowe i mosiężne w niedziele i święta do godz. 7:00

Dr. med.

Cecylja Fokszańska

Piotrkowska 101, tel. 30-76.

Gimnastyka lecznicza, oddechowa i masaż.

Djatermja, lampa kwarcowa, kąpiele świetlne Solux i elektryzacja tomizator

Godz. przyjęć od 11—1 i od 4—6

LECZNICA

lekarzy specjalistów i Gabinet Dentystyczny ul. Piotrkowska № 62 tel. 31-53.

Wszystkie specjalności. Lampy kwarcowe. Elektryzacja. Roentgen. Analizy. Wizyty na miesiąc.

POKOJE UMEJOWANE

LUB BEZ MEBLI

w różnych dzielnicach miasta natychmiast do oddania.

Zgł. Biuro Agent. „POLRUCH” Traugutta 4. Tel. 41-01.

Dr. med.

Józef Lubicz

Ortopeda

(Specialista chorób kości, stawów) zniekształcenia kręgosłupa i kończyn
Własna pracownia wszelkich aparatów ortopedycznych Gdańska 28, tel. 41-46 przyjm. od 5 do 7.

Kucharka

starsza panna lub wdowa bezdzietna z dobrymi świadectwami od zaraz poszukiwana do restauracji. Zgłosić się: Pabjanice, Zamkowa 1. 790—3

Tejski kinematograf oświetlony Wodny Rynek (róg Rokicińskiej). Tel. 1826 (ojazd tramwajowy 15 i 17). Od wtorku, dn. 11 grudnia do poniedziałku d. 17 grudnia 1928 r. w DLA DOROSŁYCH:

Ks. ażę krwi

(Monsieur Beaucarne) Dramat w 10 aktach. — W rol. gl. Bebe Daniels i Rudolf Valentini. Dla młodzieży i dorosłych. ZDOBYWCY OCEANU Dramat w 10 aktach podług powieści Dennisona Clitta

Miljonowe straty Banku Francusko-Polskiego Nieogłędna polityka kredytowa spowodowała straty w wysokości 2 milj. franków

W kołach bankowych Łodzi wywołało prawdziwą sensację przybycie z Paryża specjalnej komisji, która z polecenia centrali Banku Francusko-Polskiego w Polsce przeprowadza rewizję oddziałów tego banku.

Zostało to wywołane bardzo poważnymi stratami, poniesionymi przez ten bank w wysokości przeszło pół miliona złotych. Straty powstały na skutek nieogłędnej polityki kredytowej, przejawiającej się w udzielaniu znacznych kredytów labym finansowo firmom.

Zwłaszcza oddział tego banku w Katowicach poniósł poważne straty, konkurując z Bankiem Polskim pod względem stopy procentowej, co możliwe było wskutek otrzymania z Paryża kredytów na 14 proc. rocznie. W wyniku tej polityki kilka firm zawiesiło wypłaty, a jedna tylko firma Olszyński uzyskała kredyty na sumę 300 tys. zł. W wyniku przeprowadzonej o-

becnie lustracji Bank Francusko-Polski po poniesieniu wysokich strat zmuszony był ograniczyć kredyty całemu szeregowi firm, co w kołach przemysłu, korzystającego z tego kredytu, wywołało pewne zaniepokojenie. (z)

! Korzystaj z wyjątkowej okazji! WIELKA WYPRZEDAŻ

Koszule białe wieczorowe po Zł. 10.50;
Kolorowe po 7.50. Krawaty jedwabne od 1.50. — Rękawiczki ciepłe od Zł. 3.—
Wełniane pończochy od Zł. 4.50; skarpetki 1.75. **Kolnierze reklamowe po 75 groszy sztuka.** Palta jesiennie i zimowe od Zł. 140.
Bielizna wełniana, Pyjamy, Bonjourki, szaliki wełniane i jedwabne

PO NAJNIŻSZYCH CENACH

TYLKO w firmie TYLKO
„ZYGMUNT”
PIOTRKOWSKA 67.

„BIBLIOTEKA GROSZOWA” p. zgotowu e

NAGWIAZDKĘ dla MŁODZIEŻY:

Mah-Jong: Świat tajemnic
Książka dla młodzieży poza ciekawą treścią winna czegoś ją uczyć. — „Świat tajemnic” odkrywa rzeczy, które dotychczas młodzież przechodziła obojętnie, nie zastanawiając się, ile pięknych wzruszeń dostarczyć one mogą. „Świat tajemnic” bogato ilustrowany, swą bogatą treścią zdobędzie serca i umysły młodzieży dorastającej.

K. Czukowski: Historia o brudasiu.
Wykwintnie, w dużym formacie, bogato ilustrowana książka dla „naszych młodszych” w dowcipnych wierszach uczy czystości, apoteozuje higienę i zartobliwie grozi, tym dzieciom, co przysparzają tyle kłopotu rodzicom, uciekając od wody i mydła.

H. Zakrzewski: Zaklęty dwór
powieść dla młodzieży, polecana przez Ministerstwo Oświaty. 11731—3

Godziny handlu przed świętami nie będą przedłużone

Strostwo grodzkie wyjaśnia, że obecnie obowiązuje rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o godzinach handlu, które nie przewiduje przedłużenia godzin w okresie przedświątecznym.

Rozporządzenie to posiada moc ustawy i nie może być zmienione przez władze administracyjne. Jedynie na mocy ustawy z 1920 r. w niedziele przedświąteczne sklepy otwarte być mogą w godzinach od 1 do 6 wiecz. oraz w wigilję Bożego Narodzenia od godziny 6 przez cały dzień.

Pozatem codziennie sklepy muszą być zamykane o godzinie 7-ej wieczorem, o czym zostały już pouczone organa policyjne, w celu pociągania kupców nie przestrzegających tych przepisów do odpowiedzialności.

